

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Menippus sive dialogorum satyricorum centuria
inanitatum nostratum speculum**

Andreä, Johann Valentin

Cosmopoli [i.e. Straßburg], 1618

28. Commentaria

[urn:nbn:de:bsz:31-107424](#)

50 PÆDAGOGIS MVS.

per jocum quidam literatos vocavit, quasi literis agitatos. *B.* Ad veterem Germanorum barbariem retrospicis, *A.* Ego certè nunc minus ini quis sum Germanis nostris, qui literis non inviti caruerunt, postquam enim semidocti prodierunt, integrè boni desunt. *B.* Expectabimus si quando tu aliam & novam literaturam substi tuas. *A.* En accipere quæ mea liberalitas est, Sapientianæ quæ te veritatem, justitiam, quæ aequitatem, temperantiam, quæ affectuum dominium, fortitudinem, quæ metu vacare doceant, ut juvenis discas, quæ viro facienda sunt.

28. COMMENTARIA.

A. AD Apocalypses nomen olim uti semper religione quadam exhorui, ita propè adoravi eos, qui se promisissent interpretes, nunc aliter est. *B.* Apparet minus religiosum factum. *A.* Quid facerem jam, posteaquam tot conieeturæ & divinationes, tot confidentissimæ prædictiones, & Divini Spiritus iactata dictamina, tot solicita numerorum computationes, nihil nos eventuum fecere certiores. *B.* Semper illi quidem, qui ad speciem, & personas vaticinia sua accommodarunt, nimium tentarunt, sed generalibus inhaesisse mutationum suspicionibus, id demum securissimum est. *A.* Id vero ad Propheeticum quo acti esse videri volebant, Spiritum nihil; nam & prudentis est, de futuris non incom mode coniucere. *B.* Non video, quid viros bonos ad temerarium vaticinandi conatum pelleixerit.

A. Nec

COMMENTARIA.

51

A. Nec ego; nisi quod suspicor formulam eam
qua ex Aristotelis mente Prophetarum mysti-
ca omnia explicant, spem illis ac animum fecis-
se, etiam temporum prognostica attingendi. **B.**
Quam formulam? **A.** Qua, quicquid tandem
Propheta voluerit, ex omni textu aut disputato-
rium jaculum fabricant, aut mores civiles for-
mant, aut Rhetoricum artificium monstrant, re-
liqua (nisi quid manifeste Christo conveniat)
cœlesti Academiæ reservant. **B.** Quæ maior in-
genuitas, quam ea explicare, quæ scias, reliqua
Deo remittere? **A.** Ea maior est, si confitearis,
non capere divina mysteria, & revelatis acquie-
scere. **B.** Quis Prophetarum usus sit, sine inter-
pretibus? **A.** Quis cum hac aliquorum interpre-
tatione, quæ an Prophetam vel procul attingat,
incertum est? Orabimus potius Deum, ut quæ
obscura mundo esse voluit, filijs suis plana esse
sinat. **B.** An tu illos accessisse credis sine preci-
bus? **A.** Non vtique; sed quid impetrarint du-
biu[m] valde est, cum inter se dissentiant. **B.** Satis
est, si dicat scripturæ analogia. **A.** Infinita
possunt esse, quæ Scripturæ sunt analoga, quæ
tamen Prophetæ obscuritatem non illumina-
nt. **B.** Si quid Ecclesiam ædificat, nun-
quam inanis labor est. **A.** Nunquam fane,
sed nec labor propheticus, alia sunt in qui-
bus exerceant Rhetorices vim, nam in vali-
cinia imbecillior est, cum non verbo-
rum lepor, aut persuasionum copia spece-
tur, sed prædictionum certitudo & accom-
moda-

C 2

moda-

52 COMMENTARIA.

modatio. *B.* Illi sua contulerunt, nec impediunt largiora spiritus dona. *A.* Vnum ergo superest sciam, an revera Prophetæ mentem explicatam crediderint, an notas tantum & suspicione, ac styli, vocisq; exercitia edere voluerint? *B.* Omnia hæc, ac insuper doctrinæ controversæ accommodationem. *A.* Acquiesco: interim mihi videor ab ijs didicisse mirificam artem, qua Bibliæ omnia explicem philosophicè, & Philosophia biblicè.

29. AERARIUM.

*Q*vas hic obsecro tabellas geris? *B.* Ratios sunt. *A.* Tu ne rationes, homo religiosus? *B.* Imò sacras, nam ærarij nostri sunt, si ve fisci. *A.* Visci? cedò eas, si licet. *B.* Quidni licet; velim mundo constare in eam integritatem. *A.* Unde hæc argenti summa est? *B.* Solet festis diebus, aut Ecclesiæ solennitatibus colligi à bonæ voluntatis hominibus. *A.* In quem usum? *B.* Eleemosynarium. *A.* Sine percurram. *B.* Tu summas potius inspice. *A.* Bene. Mendi cantibus 3. fl. Scolaribus 10. bac. Viduis 1. fl. Simphoniacis 6. fl. Pictori 34. fl. Exulibus 2. fl. Scri niario 10. fl. Lotrici 20. bac. In varias restaura tiones 18. fl. In conuiuia 60. fl. Eho! an hoc postremum æquè Eleemosyna est? *B.* Quidni nam cum toto anno accipiendis, expendendisque nummis simus occupati, nonne quater nobis convivari liceat? *A.* Imò sapientius; si fateamini vos conviyas eleemosynarios. *B.* Trituranti bovi non